

MARIENE MOLLUSKEN UIT HET OOSTELIJK DEEL VAN DE MIDDELLANDSE ZEE

6. DE EERSTE VONDSTEN VAN *CERITHIUM EGENUM* GOULD, 1849

H.K. Mienis

Marine molluscs from the Eastern Mediterranean

6. The first finds of *Cerithium egenum* Gould, 1849.

Cerithium egenum, a small Indo-Pacific species is here reported for the first time from three different localities along the Mediterranean coast of Israel (Table 1). Follow-up studies are needed to show whether this Lessepsian migrant has managed to establish a permanent foothold in the Eastern Mediterranean.

Een revisie van Middellandse Zee materiaal behorende tot het genus *Cerithium* Bruguière, 1789 (Fam. Cerithiidae) in de Nationale Mollusken Collecties van de Hebreeuwse Universiteit in Jeruzalem (HUJ) en de Tel Aviv Universiteit (TAU), en een lokale privé-verzameling, bracht tot mijn verrassing een nieuwe Lessepsiaanse migrant aan het licht: *Cerithium egenum* Gould, 1849. In totaal konden vier vondsten van deze Indo-Pacifische soort afkomstig van de Israëlische Middellandse Zee-kust genoteerd worden (Tabel 1).

Tabel 1: Vondsten van *Cerithium egenum* Gould, 1849 in het oostelijk deel van de Middellandse Zee ter hoogte van Israël.

Lokatie	Verzamelaar	Datum	Collectie
t.h.v. Haifa, gedregd op 55 m diepte	L. Fishelson	1971.06.01	TAU/1
Atlit	H.K. Mienis	1988.11.09	HUJ 35717/1
Shiqmona	H.K. Mienis	1990.12.12	HUJ 7011/2
Shiqmona	E. Holzer	1993.05.00	E. Holzer/1

Alle exemplaren zijn vrij klein (resp. 6.9, 7.0, 7.0, 7.3 en 10.3 mm) maar komen in vorm, sculptuur en kleur volledig overeen met de uitvoerige herbeschrijving van Houbriek (1992: 86-90).

Cerithium egenum is een bekende soort uit de Indische en Stille Oceaan waarvan de verspreiding zich uitstrekt van de Rode Zee en de oceanische eilanden ter hoogte van Oost-Afrika in het westen en Paas Eiland in het oosten (Houbriek, 1992: fig. 57). Houbriek (1992) vermeldt deze soort slechts van één lokatie uit de Rode Zee: de Baai van Ophira nabij Sharm el Sheikh, aan de oostkust van het Sinai schiereiland, Egypte. Merkwaardig genoeg vermelden Yaron (1979) en Ayal & Safriel (1981) deze soort niet in hun ecologisch georiënteerde werken betreffende de Cerithiidae van Sinai. Waarschijnlijk hebben zij deze kleine soort over het hoofd gezien net als een nog kleinere soort: *Cerithium atromarginatum* Dautzenberg & Bouge, 1933.

In de HUJ-collectie bevinden zich de volgende monsters van *Cerithium egenum* uit de omgeving van Sinai: Golf van Aqaba, Jordanië, Aqaba, leg. G. Haas, 1941. 03.00 (HUJ 21324); Israël, Elat, leg. G. Haas, 1949. 05.00 (HUJ 21326); Elat, Bet Williams, 1951.10.00 (HUJ

21325); Elat, 1953 (HUJ 1875); Elat, leg. H. Steinitz, 1956 (HUJ 1877); Elat, haven dreggingen, 1968 (HUJ 1867); Egypte, Taba, 1993 (HUJ 3543); Nabeg, leg. R. Platner, 1982.04.00 (HUJ 1871); Golf van Suez, Egypte, A-Tur, leg. Y. Ayal, 1979 (HUJ 21327).

Volgens Kay (1979) en Houbriek (1992) maakt *Cerithium egenum* een planktonisch stadium in zijn ontwikkelingsfase door. Dit is waarschijnlijk de oorzaak dat zo nu en dan larven van deze soort erin slagen om via het Suez Kanaal in het oostelijk deel van de Middellandse Zee door te dringen. De toekomst moet uitmaken of *Cerithium egenum* werkelijk een vaste plaats weet te veroveren in het kustwater van de Levant.

Geraadpleegde literatuur

- AYAL, Y. & SAFRIEL, U.N., 1981. Species composition, geographical distribution and habitat characteristics of rocky intertidal Cerithiidae (Gastropoda; Prosobranchia) along the Red Sea shores of Sinai. — Argamon, Israel Journal of Malacology, 7 (5): 53-72.
- HOUBRIEK, R.S., 1992. Monograph of the genus *Cerithium* Bruguière in the Indo-Pacific (Cerithiidae: Prosobranchia). — Smithsonian Contributions to Zoology, 510: 1-211.
- KAY, E.A., 1979. Hawaiian Marine Shells: Reef and Shore Fauna of Hawaii, Section 4: Mollusca. Bernice P. Bishop Museum Special Publication, 64 (4): XVIII + 653 p.
- YARON, I., 1979. Zonation of Cerithiid species in the Gulf of Aqaba (Red Sea). — Levantina, 21: 231-235.

Cerithium egenum Gould, 1849. 8 mm.
Naar Kay (1979): fig.45G.

Adres van de schrijver:
National Mollusc Collection
Berman Building
Department of Evolution,
Systematics & Ecology
Hebrew University
IL-91904 Jerusalem
Israel
E-mail 1: mienis@hotmail.com
E-mail 2: mienis@netzer.org.il